

κείμενα' ἔλειπε δ' ἔτι σημειῶν εἰς παράστασιν ἀρρήτων ἐπὶ τῆς οἰον τῆς τοῦ Θεοῦ εὐρίθης ὁμῶς ἄλλο εἰκονικὸν τοῦ κακοῦ δαίμονος! ὥστε ἐκ τούτου ἐξάγεται πόσον Κινέζοι ἦσαν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ δεισιδαίμονες. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος τούτου ἡ Κινεζικὴ γλῶσσα ἦτο πάντῃ ἀγνωστὸς εἰς τὴν Γαλλίαν· ὅθεν ποτε κλήθη τῷ 1809 Γερμανὸς τις Hager καλῶντος πρὸς σύνταξιν λεξικοῦ, τὸ ὅποιον ἔμωας δὲν ἐπύρρωσε. Τότε ὁ 'Ρεμουζάτ συνέλαβε τὸν σκοπὸν ἐπισπουδῆς τὴν γλῶσσαν ταύτην αὐτοδίδακτος, δηλ. μὴ μόνον ἀνευ διδασκάλου, ἀλλὰ καὶ λεξικοῦ καὶ γραμματικῆς. Καταγινόμενος ὁμοῦς κυρίως εἰς τὴν ἰατρικὴν, μέρος τῆς νυκτὸς μόνον εἶχεν ἀπηρεωμένον εἰς τὴν μελέτην ταύτην. 'Εν ᾧ δὲ παντοιοτρόπως ὁ 'Ρεμουζάτ ἐμάντευε τὴν Κινεζικὴν, ἄλλος ἐξίστου εὐφυῆς καὶ φιλόπονος, ὁ Chezy, κατεγίνετο νὰ μάθῃ τὴν Κινεζικὴν, εἴτε Σανακριτικὴν γλῶσσαν, τῆς ὁποίας εἶπον ὁμοῦς βοθητικὰ βιβλία. Μετὰ πέντε δὲ ἔτη ὅτε ὁ σφόδρ 'Ρεμουζάτ ἐξέδωκε δοκίμιον τῆς Κινεζικῆς, ὅπου φαίνεται ποῦ ἐμελλέ ποτε νὰ καταντήσῃ. 'Εν τῷ δὲ ἐκτὸς τῶν ἄλλων σημειοὶ καὶ γράμματα τινα εὐβολικὰ σύνθετα οἰον μίγγ= φῶς, συγκείμενον ἐκ ἄλλων τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης· chou= δι- ἰον, ἐκφραζόμενον διὰ χαρακτῆρος συνθέτου ἐκ δύο χαρακτῆρων· δηλ. τὴν γραφίδα καὶ τοῦ τὸν λόγον αὐτοῦ ἡλεγέ τις, ζωγραφητὸς λόγος. Lu= ὄργη, ἐκ χαρακτῆρων τοῦ σημαίνοντος τὸν δούλον καὶ τοῦ ἀκαρτίου, διότι ἡ ὄργη προέρχεται ἀπὸ καρδίας ἀκαρτίου τοῦ πάθους.

Εἰς συλλογὴν τινα, *Μεταλλείων τῆς Ἀνατολῆς*, ἐκδομένην παρὰ τοῦ Χάμερ ἐν Βιέννῃ ἀπὸ 1813—19 ἔκρινεν ἄλλο ἔργον τοῦ 'Ρεμουζάτ, τὸ ὅποιον ἀπέδειξε τὸν πρὸς τὸν τοῦ δόξιν τότε ἐβήλωσεν ὅτι οἱ Κινέζοι ἐκτείνοντες μόριόν τι εἰς τὸ τέλος τῶν ἀκάμπτων οὐ- εἰπεῖν, καὶ ἀκλίτων λέξεων, ὅσας μεταχειρίζονται, εἰσὶν εἰς αὐτὰς τὴν δύναμιν τῆς καταλήξεως τῶν ὡσεων, τῶν χρόνων, τῶν προσώπων, τῶν προθέσεων. Μετὰ ταῦτα ἐδημιουργήθησαν δύο καθέδραι τῶν δύο Κινεζικῶν νέων φιλόλογων· ὁ δὲ 'Ρεμουζάτ προλο- γιστὴς εἰς τὸ Γαλλικὸν λύκειον τὸ μαθημὰ του παρὲς τὸν πόστον ἡσπουδῆ τῆς Κινεζικῆς· ἦτο περιεργος καὶ τὴν ποίησιν καὶ διὰ τὴν ἱστορίαν περισσότερον ὥς ἐπὶ λαμβάνουσιν τὰ συμβεβηκότα 40 αἰῶνων καὶ δια- ἰον τῆς Ἀσίας λατὼν ἄλλων Ἰαπωνιτῶν, Κορεατῶν, Ὑνδῶν, Θουβετῶν κτλ. Ἀγέσως δ' ἐπειτα καὶ ἐκδόθη Κινεζικὴ συνεχρονήθη ἐν Παρισίοις ἐκ 10 τόμων καὶ ὁ κατάλογος αὐτῶν ἐξεδόθη εἰς τὸ Γαλλικὸν παρὰ τοῦ 'Ρεμουζάτ, καθὼς ἐπειτα με- ἰκτὴ καὶ μυθιστόρημά τι· αἱ δύο ἐξαδέλφαι, πα- ἰον ζωγραφικῶς τὰ ἦθη τῶν Κινέζων. Αὐτόθι ἰον τὸν ἀνετον καὶ θηλυπρεπῆ βίον εἰς τὰς ἀ- ἰον τὰς τῆς τοῦς λογίους ἐν μέσῳ βιβλίων καὶ ἰον καὶ ἀρωμάτων σιγχορροῦντας ἐνταυτῷ καὶ ἰον τῆς, ἡ φιλοφρονουμένης δι' ὀποκλίσεως ἀτελευ- ἰον μέχρις ἐδάφους· ἐνίοτε δὲ ὑπὸ τὸ προσώπειον ἰον τοιούτων περιποιήσεων καὶ χαριεντιμῶν κρύ- ἰον καὶ ἐνεργοῦσι τὰ ἀγενέστατα πάθη, ἐκτελεῖ- ἰον ἡ ἐπιβουλὴ ἀνεπαισθητῶς· πανταυ παρατηρεῖς τὴν

ἐπιτήδειον, τὴν στάθμην καὶ τὴν προμελέτην εἰς τὰς ἐννοίας, εἰς τοὺς λόγους, εἰς τοὺς τρόπους καὶ εἰς τὰς κινήσεις· ἐν γένει δὲ ψυχρότητα φλεγματικὴν ὑπερ- βάλλουσαν, ὡς ἂν μὴ ἦσαν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἐκ σαρκὸς καὶ ὀστέων, ἀλλὰ κεράμου καὶ ξύλων. Οὕτως ἡ κοινωνία διατηρεῖται πρὸ αἰῶνων ἀκίνητος, ἡ δὲ πολιτικὴ ἐξου- σία περιορίζεται οὐχὶ ὑπὸ κλήρου, ἡ ἀριστοκρατίας εὐπατριδῶν, ὡς ἦδη εἴρηται, ἀλλ' ὑπὸ συστήματος λο- γίων νεοφανῶν δι' ἡθικῆς τιнос καὶ πολιτικῆς· ἐνταυ- τῷ δογματολογίας συνδεμένων, προσλαμβανόμενων δὲ εἰς τὸ σῶμα μετὰ προηγηθεῖσαν ἐξέτασιν τῆς παιδείας τῶν. 'Εν τούτοις ἡ καλλονὴ θέλγεται ὑπὸ τοῦ ὕθλου τῆς τοιαύτης δοκιμασίας καὶ σιγχορρίας τῶν Μανδαριῶν, καθὼς ἀλλαχοῦ ὑπὸ τῆς ἀνδρίας καὶ τῶν πολεμικῶν κατορθωμάτων.

ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ.

Ὡς ἱατρὸς ὁ 'Ρεμουζάτ δὲν διευκρίνισε πολὺ τὰ τῆς ἱατρικῆς τῶν Κινέζων, προσηχθισμένους ἰσως ὑπὸ τῶν δεισιδαιμονιῶν, αἱ ὁποῖαι εἰς τὰς συνταγὰς τῶν ἀναμιγνύονται. Λέγεται δὲ ὅτι οἱ Κινέζοι ἐξητηκθῆ- σαν τοσοῦτον εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν σφυγμῶν, ὥστε παραδέχονται μυρίας αὐτῶν ποικιλίας καὶ διὰ μόνης τῆς θεωρίας ταύτης ἀναγνωρίζουσι τὴν κατάστασιν καὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὀργάνων· ἀλλ' ὁ 'Ρεμουζάτ διέ- γραψε τὸν περικινισμόν, εἴτε τὸν τρόπον, καθ' ὃν οἱ Κινέζοι ἐμπήγουσι λεπτὰς βελόνας εἰς τὰ ὀδυνώμενα τοῦ σώματος μέρη.

Ὅτι λίθοι πίπτουσιν ἀπὸ τῆς ἀτμοσφαίρας ἡμι- σθητεῖτο μέχρι τοῦδε, ἡ μᾶλλον οὐδεὶς ἐπίστευεν· ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ἀπεδείχθη ἥδη ὡς βέβαιον. Θυμά- ζομεν δὲ ὅτι περὶ τούτων γίνεται λόγος καὶ εἰς τὰ χρονικά τῶν Κινέζων. 'Επειδὴ ἀναφέρει ἐξ αὐτῶν ὁ 'Ρεμουζάτ πολλὰ παλαιὰ καὶ νεώτερα παραδείγματα, ἐξ ὧν τινα ἀναβαίνουν μετὰ τῶν χρόνων τῆς κτίσε- ως τῆς Ῥώμης.

Ἦγνοετο μέχρι τοῦδε πόθεν οἱ Καλμουκοὶ πορι- ζόμενοι τὸ ἄμμωνιακόν. ἅλας τὸ μεταφέρουσιν εἰς ἀπασαν τὴν Ἀσίαν· ἀλλ' ἐρωτηθεὶς περὶ τούτου παρὰ τοῦ γαιωλόγου Cordier ὁ 'Ρεμουζάτ εὐρῆκεν εἰς τὴν Κινεζικὴν ἐγκυκλοπαιδεῖαν δύο ὅρη πυρίπνοα ὑποκαί- ομενα ἐν μέσῳ τῆς Ἀσίας, 400 λεύγας δηλ. μακρὰν τῶν παραλίων, ὅπου ὑπετίθετο ὅτι συνήθως εὐρίσκονται τὰ τοιαῦτα. 'Επειτα δὲ πλησιάζας εἰς αὐτὰ ἐπὶ τῆς Κινεζικῆς Γαρταρίας ἐπληροφόρηθη περὶ τῆς ἀκριβείας τῶν λόγων τοῦ 'Ρεμουζάτ· ἐξ αὐτῶν δὲ, καθὼς καὶ τῶν τοῦ Κλουπρόθ εἰσηγήσεων, ὁδηγούμενος διώρθωσε τὰς περὶ τῶν κεντρικῶν τῆς Ἀσίας ὁρέων ἰδέας του.

Θυμάζομεν ὅτι οἱ Κινέζοι γνωρίζουσι τὰς ἐγκυ- κλοπαιδεῖας· ἀλλ' ἔχουσι μάλιστα καὶ πολλὰς· ὡς ἀξιολογώτατη δὲ πασῶν θεωρεῖται ἡ ἐκδοθεῖσα εἰς τὴν Ἰαπωνίαν, τῆς ὁποίας ὁ 'Ρεμουζάτ ἔδωκε πλήρη ἀναλυτικὸν τῶν περιεχομένων ἄρθρων πίνακα.

Τὰ τοιαῦτα βιβλία ἀναφαίνονται εἰς δύο πάντῃ ἀν- τιθέτους περιόδους τοῦ βίου τῶν ἐθνῶν δηλ. κατὰ